

กาลครั้งหนึ่ง...นานมาแล้ว แปดสยาม อิน-จัน (6)

ชาวสยามคู่แรกๆ ที่ไปเหยียบบออเมริกา

กาลครั้งหนึ่ง...นานมาแล้ว แฟดสยาม อิน-จัน (6)

ชาวสยามคู่แรกที่ไปเหยียบบออเมริกา

16 สิงหาคม พ.ศ.2372 ประวัติศาสตร์บันทึกไว้ในอเมริกา ยืนยันว่าอิน-จัน แฟดหนุ่มตัวติดกันจากปากน้ำแม่กลอง สมุทรสงคราม คือชาวสยามคู่แรกที่ไปเหยียบแผ่นดินอเมริกา

ผู้เขียนนึกถึงพ่อแม่คนไทยที่มีเงินตัดสินใจส่งลูกไปเรียนเมืองนอก มักจะให้ไปในช่วงอายุประมาณ 18 ปี หรือนักเรียนไทยเก่งๆ ที่สอบชิงทุนไปเรียนเมืองนอก ก็จะไปเรียนต่อตอนมีอายุก็เท่าๆ กับแฟดสยาม

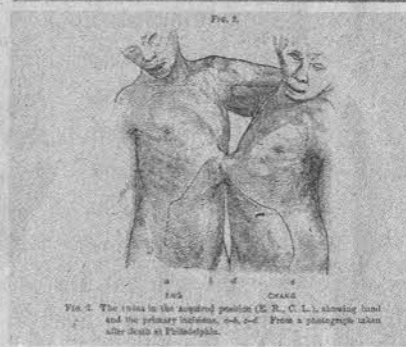
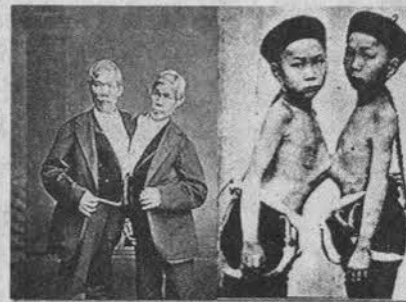
เรือซาเคม (Sachem) ระวางขับน้ำ 387 ตัน ที่มีนายเอเบล คอฟฟิน (Abel Coffin) ชาวอเมริกัน เป็นกัปตันเรือ เดินทางจากท่าเรือกรุงเทพฯ แล่นออกอ่าวไทย ผ่านช่องแคบมะละกา ผ่านมหาสมุทรอินเดีย ไปอ้อมแหลมกู๊ดโฮป (Cape of Good Hope) ใต้สุดของทวีปแอฟริกา ผ่านทะเลที่แสนจะโหดร้ายจากพายุและคลื่นยักษ์ ตัดผ่านมหาสมุทรแอตแลนติกขึ้นเหนือ ไปถึงท่าเรือที่เมืองบอสตัน (Boston) รัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) สหรัฐอเมริกา

กัปตันคอฟฟินบันทึกเรื่องราวไว้ชัดเจนว่าใช้เวลาเดินทางจากบางกอกถึงบอสตันทั้งสิ้น 138 วัน

อะไรคือสิ่งตอบแทนที่นางนากได้รับหรือสัญญาสัญญาอะไรกันไว้จึงทำให้แฟดอิน-จันตกลงเดินทางลงเรือไปอเมริกาไปกับกัปตันคอฟฟิน

เบื้องหลังการถ่ายทำก็คือ มีการทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรว่านางนากจะได้รับเงินจากกัปตันคอฟฟินและนายฮันเตอร์ จำนวน 20 ชั่ง (คิดเป็นเงินไทยราว 1,600 บาท) คู่แฝดจะต้องไปแสดงตัวตามสถานที่ต่างๆ ในอเมริกา 2 ปี 6 เดือน จึงจะหมดพันธะ ซึ่งถึงตอนนั้นฝาแฝดจะมีอายุ 21 ปี ระหว่างแสดงตัวในอเมริกา ในช่วงแรกแฟดหนุ่มจะได้เงินเดือนละ 10 เหรียญ เมื่อผ่าน 2 ปีไปแล้วจะเพิ่มให้เป็นเดือนละ 50 เหรียญ

หนังสือสัญญาเขียนเป็นภาษาอังกฤษ อิน-จันลงนามในสัญญาเป็นภาษาจีน และหนังสือสัญญาตัวจริงฉบับนี้ยังคงเก็บรักษาไว้ในอเมริการับ

หากกรูกัน คนหนึ่งใช้แขนซ้าย คนหนึ่งใช้แขนขวา ปรับร่างกายและจิตใจได้รวดเร็ว เป็นคนมีระเบียบ อัยยาศัยดีงาม เป็นที่ประทับใจของทุกคนที่ได้พูดคุย ทั้งสองคนไม่ค่อยคุยกันมากนัก เพราะมีความรู้สึกนึกคิดแบบคนคนเดียวเลย ไม่ต้องถ่ายทอดต่อกัน

กัปตันคอฟฟินยังบันทึกต่ออีกว่ามีคนพยายามที่จะทดสอบขานแยกกันคุย แฟดสยามก็แยกกันคุยได้สบาย มีอารมณ์ขัน ไม่โกรธง่าย ไม่พูดคำหยาบถึงแม้แฟดจะไม่พูดกัน แต่ก็ล่วงรู้ได้ว่าอีกคนคิดอะไร จะทำอะไร

ตอนอยู่บนเรือ อิน-จันดื่มชา กาแฟ ต้มไวน์ ชอบกินอะไรก็ชอบเหมือนกัน ทานอาหารได้ทุกอย่าง หิวและอิ่มพร้อมกันเสมอ ง่วงพร้อมกัน ตื่นพร้อมกัน ไม่เคยเห็นคนหนึ่งหลับและอีกคนหนึ่งตื่นเลย ความรู้สึกทุกอย่างเชื่อมต่อกันตลอดเวลา

คู่แฝดไม่ชอบให้ใครมาพูดเรื่องผ่าตัดแยกร่าง

ทางมาก่อนโลก การมาตรวจถ้ามองในแง่ดีก็เพื่อให้แน่ใจว่าแฟดหนุ่มจากแม่กลอง สยามประเทศ มิได้นำเชื้อโรคติดตัวมาแพร่กระจายในอเมริกา ซึ่งก็เหมือนกับทำหน้าที่เป็นด่านกักกันโรคตอนเดินทางไปต่างประเทศ ที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Quarantine

แต่ที่แน่ๆ นายแพทย์อเมริกันคนนี้ แกมาตรวจให้เห็นกับตัวว่ากัปตันคอฟฟินนำแฟดตัวติดกันจริงๆ (Conjoined Twins) จากสยามมาแสดงในอเมริกา ไม่ได้โดนชาวสยามแหกตาดูนะ

นายแพทย์วอร์เรนจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดท่านนี้ใช้เวลาในการตรวจอิน-จันอยู่ระยะหนึ่งและกล่าวฟังของเปรี้ยงเลยว่า ตัวติดกันจริง ถ้าผ่าตัดแยกร่าง อิน-จัน คำตอบก็ต้องเสียชีวิต

ตั้งแต่เกิดมาโดยหมอดำแยที่แม่กลอง นี่เป็นการตรวจร่างกายอิน-จัน โดยนายแพทย์แผนใหม่ครั้งแรกในชีวิตก็ว่าได้

ในที่สุดนายแพทย์วอร์เรนออกมาประกาศรับ

ทางการแพทย์ เลยทำเอาฝาแฝดต้องห้ามอีตาหมอคนไหนเข้ามายุ่งอีกต่อไป

น่าเห็นใจนะครับ นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ทั้งหลายต่างมุ่งมั่นจะมาเก็บข้อมูลด้วยตัวเองจากแฟดตัวติดกันคู่สำคัญของโลก มะรุมมะตุ้มวันละหลายชั่วโมง จุดที่ได้รับความสนใจสูงสุดคือ ท่อนเนื้อตรงหน้าอกที่เชื่อมร่างกายทั้งสอง

กล่าวกันว่าแฟดทั้งสองเป็นบุคคลที่ถูกถ่ายภาพมากที่สุด เป็นดาราจากเอเชียแฉงเกิดในอเมริกาที่ร้อนแรงที่สุดในยุคนั้น

กัปตันคอฟฟินเดินทางตามแผนธุรกิจโดยจัดการแสดงตัวแฟดสยามเป็นครั้งแรกในบอสตัน ใช้ชื่อว่า "The Siamese Double Boys" มีบันทึกประวัติศาสตร์ระบุว่าการแสดงรอบปฐมทัศน์คืนนั้นคนแน่นขนัด ชื่อตัวราคา 2-6 เหรียญ เพื่อเข้าไปดูคนประหลาดตัวติดกัน

กัปตันคอฟฟินแสนปลื้มใจในการเปิดตัวสินค้าตัวที่ออกจากสยาม โดยมีนายเจมส์ เว็บสเตอร์ เฮล (James Webster Hale) ทำหน้าที่เป็นออร์แกนเซอร์ เตรียมสถานที่สำหรับการแสดง ทำโปสเตอร์โฆษณา ดูแลแฟดหนุ่มเรื่องข้าวปลาอาหาร การแต่งตัว เสื้อผ้า หน้า ผม ที่หลับที่นอน ตลอดจนการแสดงในอเมริกา

กัปตันคอฟฟินจ้างนายแพทย์จอห์น บริกเก็ต (John Bricket) เป็นแพทย์ประจำตัวคู่แฝด ดูแลสุขภาพตลอดเวลา (และต่อมาแพทย์คนนี้แหละที่แฟดสยามไวใจให้เป็นผู้จัดการส่วนตัว)

บรรดาฝรั่งทั้งหลายที่เสียเงินเข้าไปดูตัวฝาแฝดต่างตื่นตื้นตันสนุกสนาน หัวเราะ ชื่นชม นินทากันอื้ออึงไปหมด ฝรั่งปากจัดคนหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า ไอ้พวกที่เข้าไปดูนะ ครั้งหนึ่งเข้าไปดูเพราะไม่เชื่อ และอีกครั้งหนึ่งเข้าไปดูเพราะกลัว

บ้างก็เสริมแต่งกันไปว่าไอ้แฟดคู่นี้เป็นปีศาจร้าย ผรั่งขางนินทา ปากคอเราะร้ายนัก

อิน-จันเริ่มต้องเผชิญกับชีวิตใหม่ในอเมริกา

เดือนละ 10 เหรียญ เมื่อผ่าน 2 ปีไปแล้วจะเพิ่มให้เป็นเดือนละ 50 เหรียญ

หนังสือสัญญาเขียนเป็นภาษาอังกฤษ อิน-จันลงนามในสัญญาเป็นภาษาจีน และหนังสือสัญญาตัวจริงฉบับนี้ยังคงเก็บรักษาไว้ในอเมริกาครับ

ก่อนออกเดินทางจากสยาม นายฮันเตอร์และกัปตันคอฟฟินต้องเจรจากับเสนาบดีที่รับผิดชอบด้านต่างประเทศของสยาม เพื่อจะนำคนสยามออกนอกประเทศแบบมีสัญญา

ประการสำคัญที่สุด จากการที่อิน-จันเคยได้เข้าเฝ้าถวายตัวต่อ ร.3 ในพระราชวังที่บางกอก เลยทำให้แฝดจากแม่กลองคู่นี้มีสถานะเสมือนราษฎรที่อยู่ในการดูแลของพระองค์ มีข้อห่วงใยจากผู้หลักผู้ใหญ่ในวัง โดยเฉพาะในเรื่องสถานะของอิน-จันที่จะได้รับความเคารพแค่ไหน อย่างไร เนื่องจากในสมัยนั้น ในอเมริกามีทาสผิวดำทำงานหนัก ถูกฆ่าถูกทรมานเป็นอันมาก (ถ้าปัจจุบันก็จะเรียกว่าสิทธิมนุษยชน)

กัปตันคอฟฟินได้กราบบังคมทูลถวายรายงาน ว่า แฝดชาวสยามคู่นี้แหละที่จะเป็นเสมือนทูตชั้นเยี่ยมจากสยามที่จะทำให้ยุโรปและอเมริการู้จักสยามประเทศ และจะดูแลเป็นอย่างดี หมดสัญญาแล้วจะนำตัวกลับมาที่สยาม

ท้ายที่สุด อิน-จันก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานอนุญาตให้เดินทางออกนอกประเทศได้

กัปตันคอฟฟิน เมื่อได้สินค้าทำเงินลงเรือเรียบร้อยแล้ว ถึงกับผิวปากคิดนิ่วเปาะ เดินยิ้มทั้งวัน สั่งออกเรือทันที

กัปตันคอฟฟิน นักเดินเรือจากบอสตันเริ่มสังเกตและบันทึกเรื่องราวไลฟ์สไตล์ของเด็กแฝดแบบเจาะลึกที่ขออนุญาตแปลจากเอกสารของ Thomas W. Strong เมื่อเกือบ 200 ปีที่แล้วและเรียบเรียงมาบอกกล่าวดังนี้

ระหว่างที่อยู่บนเรือ แฝดหนุ่มสดใส ร่าเริง ไม่เคยเอ่ยว่าคิดถึงบ้าน เด็กแฝดทำอะไร ได้เหมือนคนๆ เดียว คล่องแคล่ว ชอบออกกำลังกาย ชอบแต่งกายด้วยชุดจีน ไว้ผมเปียยาว 4 ฟุต ทำอะไรได้ทุกอย่างโดยไม่ต้องมีคนช่วยเหลือ เวลาแฝดอิน-จันเล่น

กันอะไรก็ชอบเหมือนกัน ทานอาหารได้ทุกอย่าง หิวและอิ่มพร้อมกันเสมอ ง่วงพร้อมกัน ตื่นพร้อมกัน ไม่เคยเห็นคนหนึ่งหลับและอีกคนหนึ่งตื่นเลย ความรู้สึกทุกอย่างเชื่อมต่อกันตลอดเวลา

คู่แฝดไม่ชอบให้ใครมาพูดเรื่องผ่าตัดแยกร่างออกจากกัน แฝดจากแม่กลองยืนยันว่าไม่มีเหตุผลที่ต้องแยกร่าง ไร้สาระ ไม่เห็นมีใครเดือดร้อนอะไร

แฝดหนุ่มดูขรึมซึมเศร้าอยู่ระยะหนึ่งเมื่อต้องจากบ้านเกิดเมืองนอน แต่ไม่กี่วันเด็กหนุ่มคู่นี้เริ่มหันมาสนใจเรียนภาษาอังกฤษ เริ่มอ่าน เขียน ออกเสียง ภาษาอังกฤษไปในเรือที่กำลังเดินทาง ทั้งคู่เรียนรู้ภาษาอังกฤษได้เร็ว เป็นมิตรกับผู้โดยสารบนเรือ มีเพื่อนใหม่เยอะกับผู้คนในเรือ สนุกสนาน ชอบเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง อินคอนข้างเจียบ สำรวม ในขณะที่จันสรวลเสเฮฮา

ทั้งคู่กิน นอนง่าย ไม่รู้จักจิก คู่แฝดเล่าให้กับต้นคอฟฟินฟังว่า ในอนาคตเค้าทั้งสองไฟฟ์จะเป็นกัปตันเดินเรือแบบกัปตันคอฟฟิน

ในระหว่างรอนแรมในเรือ 4 เดือนเศษ แฝดหนุ่มฝึกหัดเรียนรู้การเล่นหมากรุก ไม่นานนักก็ทำเล่นกับเพื่อนร่วมทางหน้าใหม่ในเรือ เวลาผ่านไปเพียงนิด ทั้งคู่ได้รับการข่มขู่ให้เป็นแชมป์หมากรุกในเรือ กัปตันคอฟฟินแอบสังเกตแฝดหนุ่มถึงปฏิกริยาอาการปวดหัวตัวร้อน ตลอดการเดินทางที่แวะตามเมืองท่าตามเส้นทางไปอเมริกา ปรากฏว่าทั้งสองมิได้มีอาการเมาคลื่นแม้แต่น้อย สนุกสนานกับการเดินทาง พุดคุย

กัปตันคอฟฟินแอบคิดการใหญ่ล่วงหน้าเชิงธุรกิจในอเมริกาไว้แล้ว โดยเขียนจดหมายไปบอกแม่และครอบครัวในบอสตันให้ไปแอบกระซิบกับหนังสือพิมพ์ในบอสตัน เพื่อเล่นข่าวเรื่องมนุษย์ประหลาดตัวติดกันหนึ่งเดียวในโลกจากสยาม กำลังจะมาถึง

ลำดับที่ 16 สิงหาคม พ.ศ.2372 เด็กแฝดตัวติดกันที่แสนประหลาด มีอาชีพเลี้ยงเบ็ด ทำประมงจากปากน้ำแม่กลอง สมุทรสงคราม ไปยื่นพวงดอกคอคูกันที่เมืองบอสตัน อเมริกา

นายแพทย์จอห์น คอลลินส์ วอร์เรน (John Collins Warren) จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด คือบุคคลแรกที่ได้รับเกียรติให้มาตรวจร่างกายของแฝดหนุ่มที่เดิน

อิน-จัน คำตอบคือต้องเสียชีวิต

ตั้งแต่เกิดมาโดยหมอดำแยที่แม่กลอง นี่เป็นการตรวจร่างกายอิน-จัน โดยนายแพทย์แผนใหม่ครั้งแรกในชีวิตก็ว่าได้

ในที่สุดนายแพทย์วอร์เรนออกมาประกาศรับรองกันว่าแฝดอิน-จันตัวติดกันจริงๆ เป็นของจริง ไม่ใช่คนมายากลจากสยาม ทุกอย่างก็ไหลลื่นสบายใจด้วยกันทุกฝ่าย

ห้างสื่อพิมพ์ Boston Patriot ได้เล่นข่าวนี้เป็นข่าวหลัก ประโคมหน้าแรกว่า มนุษย์ตัวติดกันจากสยามได้เดินทางมาถึงบอสตันแล้ว ข่าวชิ้นนี้เป็นการทำการตลาดสำหรับการโชว์ตัวอย่างเอิกเกริก ตามตาม

เมืองบอสตันในยุคสมัยนั้นมีประชากรราว 60,000 คน โอ้อ่า ตึกรามบ้านช่องสวยงาม เป็นที่ตื่นตาตื่นใจสำหรับแฝดหนุ่มจากสยาม เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard) สถานศึกษาระดับโลก ฝรั่งเศสบอสตันที่พบเจอช่างซักช่างถาม กัปตันคอฟฟินกำหนดแผนการโชว์ตัวผ่าแฝด เบื้องต้นจะมุ่งไปโชว์ตัวตามเมืองหลักๆ ในฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของอเมริกา

อเมริกาในยุคที่อิน-จันไปเหยียบนั้น ใช้ธงชาติแบบปัจจุบันนี้แหละครับ แต่มีดาวสีขาวที่มุมธงเพียง 24 ดวง เพราะเพิ่งรวมตัวกันได้เพียง 24 รัฐ ยังคงเหยียดผิวอย่างออกหน้าออกตา คนขาวกับคนดำเป็นเรื่องที่ปะปนกันไม่ได้เด็ดขาด (ปัจจุบันมีดาวบนธงชาติสหรัฐ 50 ดวง เพราะประกอบด้วย 50 รัฐ)

ในแต่ละวันอิน-จันจะต้องเผชิญกับการซักถามตอบคำถามจากแพทย์ที่เห็นคนตัวติดกัน ต้องตอบใจยี้ที่หมอตี๋หลายอย่างรู้ช้าแล้วช้าเล่า บรรดาหมอและฝรั่งมุ่งทั้งหลายตั้งคำถามซ้ำไปซ้ำมาวนเวียน แต่ทั้งสองก็ยังคงสดชื่นแจ่มใส ยิ้มแย้มกับทุกสถานการณ์

นายแพทย์โจเซฟ สกีย์ (Joseph Skey) จากกองทัพบกอังกฤษที่มาปฏิบัติงานในบอสตัน ได้เข้ามาทดสอบที่ทำให้แฝดสยามหลุดหงิดโดยขอทดสอบเรื่องการปลุกให้ตื่น หมอคนนี้แก้ทดสอบการหลับการตื่นของผ่าแฝด แก่แอบสะกิดปลุกอิน ผลปรากฏว่าจันก็ตื่นนอนด้วย แก่คงทดลองหลายครั้งเพื่อทดลอง

พวกที่เข้าไปดูนะ ครั้งหนึ่งเข้าไปดูเพราะไม่เชื่อ และอีกครั้งหนึ่งเข้าไปดูเพราะกลัว

บ้างก็เสริมแต่งกันไปว่าไอ้แฝดคู่นี้เป็นปีศาจร้าย ผั่งซ่านินทา ปากคอเราะร้ายนัก

อิน-จันเริ่มต้องเผชิญกับชีวิตใหม่ในอเมริกา เป็นรูปแบบการใช้ชีวิตที่ท้าทาย แปลกประหลาดที่นึกไม่ถึงมาก่อนว่าจะต้องมาใช้ชีวิตสุดแสนพิสดารในอเมริกา

ผู้เขียนเองตื่นเต้นที่ได้เรียบเรียงประวัติแฝดหนุ่มจากสยามที่ต้องจากพ่อแม่พี่น้องที่สมุทรสงครามมาอยู่กับมนุษย์ฝรั่งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน อาหารการกิน ความคิดอ่าน การทำมาหากินแบบฝรั่ง เรื่องราวร้อยแปดที่ต้องเผชิญชะตากรรม ต้องยอมรับว่าแฝดหนุ่มคู่นี้กล้าหาญ ใจเด็ดที่สุดที่ชาวไทยต้องยกย่อง

เป็นการเปิดตัวแบบฟอร์มโดเด่นตาม สื่อมวลชนในอเมริกาเองก็เล่นข่าวเด็กแฝดเป็นกระแหลัก ลงรูปภาพอิน-จันสนั่นเมือง เป็นรูป'ตรา'ของเมืองใหญ่ฝั่งตะวันออกของอเมริกาในช่วงข้ามคืน

รูปแบบการแสดงตัวช่วงแรกที่เมืองบอสตัน คือให้แฝดยืนบนเวที มีไฟส่อง มีพิธีกรบรรยายประวัติว่า อิน-จันเดิมมีอาชีพประมง คำขายเล็กๆน้อยๆ เลี้ยงเบ็ด ขายไข่เบ็ด กล่าวถึงประเทศสยาม กล่าวถึงสรรพคุณ ให้เด็นวน นัง นอน ยืน ซึ่งก็ไม่ยากเย็นอะไรเลยเพราะทำมาตั้งแต่เกิด

บางช่วงเวลาที่ไม่ต้องไปโชว์ตัว ก็ต้องให้แพทย์ส่วนหนึ่งที่ยังไม่ยอมเชื่อว่าตัวติดกันจริงมาตรวจ เพราะในทางการแพทย์สมัยนั้น ไม่เคยปรากฏว่าคู่แฝดจะมีอายุยืนขวัญยืนแบบนี้มาก่อน แพทย์ทั้งหลายจึงแข่งกันต้องการข้อมูลในตัวของอิน-จันไปนำเสนอเป็นบทความทางวิชาการเป็นคนแรกของโลก

การโชว์ตัวของแฝดอิน-จันเปรียบเทียบกับได้กับการจับพญานาคพันไฟได้ตัวเป็นๆ ได้ในแม่น้ำของประเทศไทยครับ

ในปูพ้ออเมริกาในวันนั้น แฝดสยามยิ่งใหญ่ไม่แพ้สองรองใคร

เรียบเรียงโดย

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก